

به نام خداوند بخشنده مهربان

برنامه راهبردی مرجعیت علمی (آلاینده های محیطی و صنعتی) دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراک

اعضای هیئت علمی کمیته تدوین برنامه راهبردی:

دکتر رضا درویشی چشمه سلطانی

دکتر محبوبه خورسندی

دکتر محسن شمسی

دکتر مهنا رجبی

دکتر محمدجواد قنادزاده

دکتر سید حامد میرحسینی

دکتر مهدی اصغری

دکتر بهروز کریمی

مقدمه

برنامه استراتژیک یا برنامه راهبردی یک برنامه جامع است که جهت گیری و رویکرد کلی یک سازمان را جهت نیل به اهداف از پیش تعیین شده مشخص می کند. در واقع، استراتژی پلی میان وضعیت موجود یک سازمان و وضعیت مطلوب آن از طریق طراحی یک سلسله عملیات ایجاد می نماید. به طور کلی تدوین استراتژی وسیله ای است که رسیدن به اهداف در نظر گرفته شده برای سازمان را میسر می سازد. پیشرفت همه جانبه علمی از رسالت های حیاتی و ذاتی مراکز علمی و دانشگاهی است که خود نیازمند ترسیم یک نقشه راه راهبردی است به نحوی که چگونگی تخصیص منابع و امکانات، تقسیم کار و الزامات طی مسیر به طور دقیق در آن دیده شده باشد. از این حیث، دستیابی به "مرجعیت علمی" به عنوان یکی از مهمترین اهدافی است که مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی کشور در راستای دستیابی بدان گام بر می دارند. اصطلاح "مرجعیت علمی" اولین بار توسط مقام معظم رهبری مطرح و موجب شکل گیری گفتمانی جدید در حوزه علم و دانش کشور گردید و امروز این واژه، به عنوانی رایج در گفتمان دانشگاهی و علمی کشور ورود پیدا کرده و در اسناد توسعه ملی نیز بدان اشاره شده است. در این راستا، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراک با تشکیل کارگروهی متشکل از مدیران منتخب خود و جمعی از برترین اساتید و پژوهشگران و با بررسی عمیق مزیت های رقابتی دانشگاه و اولویت های ملی و مشکلات استان، گزینه های مختلف را برای تمایز رسالت آکادمیک در موضوع مرجعیت علمی مورد مذاقه قرار داد و نهایتاً عنوان "آلاینده های محیطی و صنعتی" را به عنوان حوزه تمایز یافته آکادمیک جهت دستیابی به مرجعیت علمی در سطح کشور و عرصه بین المللی انتخاب نمود.

برای تدوین برنامه راهبردی مرجعیت علمی، مشخص کردن چشم انداز، ارزش ها و مأموریت کارگروه ضروری است. در ادامه جهت دستیابی به اهداف مفروض مرجعیت علمی و با توجه به نقشه راه راهبردی در نظر گرفته شده، دریافت درستی از نقاط قوت و ضعف درون سازمانی و فرصت ها و تهدیدها برون سازمانی تأثیر به سزایی در توسعه راهبرد سازمان خواهد داشت. بنابراین، به منظور تحلیل و بررسی فرصت ها و تهدیدهای خارج سازمانی در تقابل با نقاط قوت و ضعف داخلی و نیز نحوه برنامه ریزی برای آینده سازمان در حوزه تمایز یافته آکادمیک، از قابلیت ماتریس SWOT جهت تدوین برنامه راهبردی مرجعیت علمی استفاده گردید. در این روش، ابتدا عوامل درونی مؤثر بر عملکرد کارگروه به شکل نقاط قوت و ضعف سپس عوامل بیرونی تأثیرگذار بر عملکرد کارگروه به شکل فرصت ها و تهدیدها شناسایی شدند. سپس در ادامه با تلفیق عوامل چهارگانه نقاط ضعف، قوت، فرصت ها و تهدیدها و با در نظر گرفتن نقشه راه و اهداف، استراتژی مناسب جهت پیشبرد اهداف کارگروه مرجعیت علمی اتخاذ گردید.

معرفی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراک

دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال 1365 و در قالب دانشکده علوم پزشکی اراک تأسیس شد. در نهایت با تجمیع دانشکده پزشکی و آموزشکده پرستاری و مامایی در سال 1369 به دانشگاه علوم پزشکی تبدیل شد. دانشگاه علوم پزشکی اراک در کلان منطقه 6 وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار دارد. این دانشگاه در حال حاضر دارای 7 دانشکده (پزشکی، دندانپزشکی، بهداشت، پیراپزشکی، پرستاری، توانبخشی و پرستاری شهرستان شازند) و 280 عضو هیئت علمی می باشد. از بین اعضای هیئت علمی تعداد 19 استاد، 50 دانشیار، 187 استادیار و 46 مربی می باشند. تعداد 10 عضو هیئت علمی دارای h-index بالای 15 و از این تعداد 6 عضو هیئت علمی دارای h-index بالای 20 هستند.

بیش از 3000 دانشجوی در مقاطع مختلف تحصیلی در آن مشغول به تحصیل هستند که از این تعداد 1624 نفر در مقطع کارشناسی، 246 نفر در مقطع کارشناسی ارشد، 6 نفر در مقطع Ph.D، 1103 نفر در مقطع دکتری عمومی و 178 نفر در مقطع دستیاری تخصصی هستند.

چشم انداز (Vision)

کارگروه "مرجعیت علمی" در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراک در نظر دارد با گسترش توانمندی ها و بسترهای مناسب آموزشی، پژوهشی، فناوری در کنار توسعه فعالیت های مرتبط با مرجعیت علمی دانشگاه در سطح بین المللی با همکاری و ارتباط مؤثر با مراکز تحقیقاتی معتبر خارج کشور به مرجع علمی در حوزه مأموریت ویژه "آلاینده های محیطی و صنعتی" در سطح کشور تبدیل شود.

رسالت / مأموریت (Mission)

شهر اراک یکی از قطب های صنعتی کشور است و به عنوان پایتخت صنعتی کشور شناخته می شود؛ بنابراین تخلیه آلاینده های صنعتی و نتیجتاً آلودگی هوا، آب و خاک یکی از مشکلات زیست محیطی و به تبع آن بهداشتی این شهر به شمار می رود. با توجه به این مهم و نیز با در نظر گرفتن حضور اعضای هیئت علمی توانمند و مرتبط با آلاینده های محیطی و صنعتی و نیز امکانات تحقیقاتی و آموزشی متناسب، حوزه تمایز یافته "آلاینده های محیطی و صنعتی" به عنوان رسالت آکادمیک یا مأموریت ویژه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراک از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در نظر گرفته شد. در نظر است با تکیه بر ارزشها، باورها و توانایی های نیروی انسانی متخصص و در نظر گرفتن محدودیت های اقتصادی در جهت توسعه آموزش پاسخگو و متناسب با مرجعیت علمی در سطح دانشگاه و جامعه گام برداریم. توسعه پژوهش

های کاربردی و عملیاتی با نگاه به توسعه علمی در مرزهای دانش و افزایش فعالیت های فناورانه و تولید محصول در راستای حوزه تمایز یافته آلاینده های محیطی و صنعتی از جمله رویکردهای اساسی در راستای رسالت آکادمیک دانشگاه می باشد. شناسایی مشکلات بهداشتی و زیست محیطی منطقه و کنترل آلاینده های محیطی و صنعتی در زمره رسالت آکادمیک در راستای پژوهش جامعه نگر و مسئله محور می باشد.

ارزش ها (Values)

- ✓ تکیه بر اخلاق حرفه ای و ارزش های معنوی
- ✓ قانون مداری، انضباط، وجدان کاری، سلامت و صداقت در انجام وظایف
- ✓ ارج نهادن به جایگاه عالم و پژوهشگر
- ✓ تاکید بر حل مشکلات بهداشت محیطی جامعه
- ✓ ارتقاء مستمر کیفیت و استقرار نظام ارزشیابی و شایسته سالاری
- ✓ تعامل پویا و مؤثر در راستای جلب مشارکت درون بخشی و برون بخشی با توجه به موضوع مرجعیت علمی دانشگاه
- ✓ تامین انتظارات ملی متناسب با نقشه جامع علمی کشور و مرجعیت علمی دانشگاه
- ✓ پرورش خلاقیت و نوآوری در آموزش و پژوهش و خردورزی
- ✓ حمایت از مالکیت معنوی محققین و رعایت حقوق پژوهشگران
- ✓ حفظ کرامت انسانی و ارزش های اخلاقی
- ✓ پایبندی به تعهدات و اصول اخلاقی و حرفه ای
- ✓ مسئولیت پذیری و پاسخگویی در برابر ذینفعان داخلی و خارجی
- ✓ تاکید بر عدالت محوری
- ✓ تکیه بر مدیریت علمی و مشارکتی
- ✓ قانون مداری و پایبندی به اصول علمی
- ✓ خودباوری علمی
- ✓ مصرف بهینه منابع و بهره وری

ذینفعان (Stakeholders)

در جدول زیر ذینفعان نتایج دستیابی به اهداف مرجعیت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک به تفکیک درون سازمانی و برون سازمانی لیست شده اند.

ذینفعان	
برون سازمانی	درون سازمانی
✓ جامعه ✓ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ✓ وزارت صنعت، معدن و تجارت ✓ سازمان محیط زیست ✓ صنایع و کارخانجات سطح کشور ✓ شرکت‌های دانش بنیان کشور ✓ انجمن‌های علمی ملی و منطقه ای ✓ سازمان‌های علمی بین المللی	✓ دانشگاه علوم پزشکی ✓ معاونت های آموزشی، تحقیقات و فناوری، بهداشتی، درمان و دانشجویی-فرهنگی ✓ دانشکده های تابعه ✓ اعضای هیئت علمی، جامعه پزشکی و متخصصین علوم بهداشتی ✓ دانشجویان علوم پایه و پزشکی ✓ مراکز تحقیقاتی دانشگاه ✓ انجمن های علمی و کمیته های تحقیقات دانشجویی ✓ مرکز رشد دانشگاه

عوامل درونی و بیرونی تاثیرگذار بر مرجعیت علمی دانشگاه :

عوامل درونی:

نقاط قوت (Strengths):

- S₁- حمایت ریاست دانشگاه و معاونت های آموزش، تحقیقات و فناوری، بهداشتی، درمان، توسعه و مدیریت منابع و دانشجویی-فرهنگی و هیات امنای دانشگاه از مرجعیت علمی دانشگاه
- S₂- موقعیت جغرافیایی استان مرکزی و سهولت ارتباط با سایر استان‌ها
- S₃- وجود اعضای هیئت علمی متخصص، متعهد و توانمند در زمینه علوم بهداشتی به صورت تمام وقت جغرافیایی
- S₄- وجود اعضای هیئت علمی متخصص و توانمند در زمینه علوم پایه و بالینی به صورت تمام وقت جغرافیایی
- S₅- وجود دوره های تحصیلات تکمیلی و انجام پایان نامه‌های مرتبط با مرجعیت علمی در دانشگاه
- S₆- علاقه و انگیزه اعضای هیئت علمی برای فعالیت های آموزشی، پژوهشی و اجرائی در زمینه مرجعیت علمی

S7- برگزاری کارگاه‌های تخصصی و دوره‌های آموزشی مرتبط با مرجعیت علمی

S8- همکاری‌های علمی ملی و بین‌المللی اعضای هیئت علمی مرتبط با مرجعیت علمی دانشگاه

S9- امکان استفاده از آزمایشگاه‌ها و تجهیزات گروه‌های آموزشی و دانشکده‌های مختلف

S10- وجود آزمایشگاه معتمد محیط زیست در دانشگاه

S11- وجود دانشجویان علاقمند و مستعد در کمیته‌های تحقیقات دانشجویی و انجمن‌های علمی

S12- وجود مجلات علمی مرتبط با مبحث مرجعیت علمی در دانشگاه

S13- وجود هسته‌های پژوهشی مرتبط با مبحث مرجعیت علمی در دانشگاه

امتیاز	وزن	ضریب	نقاط قوت (Strengths)
0/54	4	0/134	S1- حمایت ریاست دانشگاه و معاونت‌های آموزشی، تحقیقات و فناوری، بهداشتی، درمان، توسعه و مدیریت منابع و دانشجویی-فرهنگی و هیات امنای دانشگاه از مرجعیت علمی دانشگاه
0/36	3/8	0/096	S2- موقعیت جغرافیایی استان مرکزی و سهولت ارتباط با سایر استانها
0/45	3/5	0/128	S3- وجود هیئت علمی متخصص و توانمند در زمینه علوم بهداشتی به صورت تمام وقت جغرافیایی
0/24	3/4	0/072	S4- وجود هیئت علمی متخصص و توانمند در علوم پایه و بالینی به صورت تمام وقت جغرافیایی
0/21	3/1	0/068	S5- وجود دوره‌های تحصیلات تکمیلی و انجام پایان‌نامه‌های مرتبط با مرجعیت علمی در دانشگاه
0/20	3/3	0/060	S6- علاقه و انگیزه اعضای هیئت علمی برای فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و اجرایی در زمینه مرجعیت علمی
0/17	3/2	0/052	S7- برگزاری کارگاه‌های تخصصی و دوره‌های آموزشی مرتبط با مرجعیت علمی
0/21	3/44	0/060	S8- همکاری‌های علمی ملی و بین‌المللی اعضای هیئت علمی مرتبط با مرجعیت علمی دانشگاه
0/31	3/72	0/084	S9- امکان استفاده از آزمایشگاه‌ها و تجهیزات گروه‌های آموزشی و دانشکده‌های مختلف
0/18	3/4	0/052	S10- وجود آزمایشگاه معتمد محیط زیست در دانشگاه
0/25	3/5	0/072	S11- وجود دانشجویان علاقمند و مستعد در کمیته‌های تحقیقات دانشجویی و انجمن‌های علمی
0/16	3/2	0/050	S12- وجود مجلات علمی مرتبط با مبحث مرجعیت علمی در دانشگاه
0/24	3/3	0/072	S13- وجود هسته‌های پژوهشی مرتبط با مبحث مرجعیت علمی در دانشگاه
3/51			جمع کل

نقاط ضعف (Weaknesses):

W₁ - عدم ثبات مدیریتی در دانشگاه و تغییر رویکرد دانشگاه نسبت به موضوع مرجعیت علمی

W₂ - عدم تخصیص بودجه مستقل برای اجرای برنامه های مرجعیت علمی دانشگاه

W₃ - کمبود نیروی انسانی در آزمایشگاه ها و گروه های تخصصی

W₄ - کمبود امکانات و تجهیزات آزمایشگاهی تخصصی مورد نیاز جهت پیشبرد اهداف و پروژه های مرتبط با مرجعیت علمی

علمی

W₅ - کمبود فضای فیزیکی مورد نیاز جهت انجام فعالیت های مرتبط با مرجعیت علمی

W₆ - عدم حمایت مالی دانشگاه از شرکت اعضای هیئت علمی در رویدادهای علمی مرتبط با مرجعیت علمی در داخل و خارج کشور

خارج کشور

W₇ - عدم تعهد سازمانی برخی کارکنان و اعضای دخیل در اجرای برنامه های مرجعیت علمی

W₈ - مقاومت برخی کارکنان در مقابل تغییر و تحول و انجام وظایف جدید ناشی از پیاده سازی مرجعیت علمی در دانشگاه

دانشگاه

W₉ - عدم وجود مرکز تحقیقات آلاینده ها در دانشگاه

امتیاز	وزن	ضریب	نقاط ضعف (Weaknesses)
0/27	1/9	0/14	W ₁ - عدم ثبات مدیریتی در دانشگاه و تغییر رویکرد دانشگاه نسبت به موضوع مرجعیت علمی
0/43	2	0/214	W ₂ - عدم تخصیص بودجه مستقل برای اجرای برنامه های مرجعیت علمی دانشگاه
0/15	1/64	0/09	W ₃ - کمبود نیروی انسانی در آزمایشگاه ها و گروه های تخصصی
0/26	1/72	0/15	W ₄ - کمبود امکانات و تجهیزات آزمایشگاهی تخصصی مورد نیاز جهت پیشبرد اهداف و پروژه های مرتبط با مرجعیت علمی
0/13	1/28	0/1	W ₅ - کمبود فضای فیزیکی مورد نیاز جهت انجام فعالیت های مرتبط با مرجعیت علمی
0/16	1/84	0/086	W ₆ - عدم حمایت مالی دانشگاه از شرکت اعضای هیئت علمی در رویدادهای علمی مرتبط با مرجعیت علمی در داخل و خارج کشور
0/11	1/5	0/07	W ₇ - عدم تعهد سازمانی برخی کارکنان و اعضای دخیل در اجرای برنامه های مرجعیت علمی
0/11	1/5	0/074	W ₈ - مقاومت برخی کارکنان در مقابل تغییر و تحول و انجام وظایف جدید ناشی از پیاده سازی مرجعیت علمی در دانشگاه
0/12	1/56	0/076	W ₉ - عدم وجود مرکز تحقیقات آلاینده ها در دانشگاه
1/72	جمع کل		

عوامل بیرونی:

فرصت ها (Opportunities):

- O₁** - حمایت وزارتخانه بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان های مرتبط نظیر محیط زیست از پیشبرد برنامه های مرجعیت علمی دانشگاه
- O₂** - اختصاص مأموریت ویژه آلاینده های محیطی و صنعتی در قالب مرجعیت علمی به دانشگاه علوم پزشکی اراک
- O₃** - وجود زمینه های متعدد تحقیقاتی بواسطه مشکلات عدیده زیست محیطی ناشی از استقرار صنایع در استان
- O₄** - قابلیت استفاده از امکانات و همکاری سازمان ها و صنایع استان در راستای مرجعیت علمی
- O₅** - وجود تفاهم نامه با سازمان ها، ادارات و مراکز تحقیقاتی در استان و خارج استان
- O₆** - وجود ارتباط مؤثر و توسعه فعالیت های مشترک علمی ملی و بین المللی
- O₇** - امکان استفاده از ظرفیت های انجمن های علمی مرتبط با مرجعیت علمی
- O₈** - قابلیت استفاده از ظرفیت سازمان های مرم نهاد در جهت پیشبرد اهداف مرجعیت علمی
- O₉** - در دسترس بودن امکانات آزمایشگاهی سازمان ها و سایر مراکز تحقیقاتی خارج دانشگاه
- O₁₀** - وجود قوانین، مقررات و آیین نامه های مرتبط با موضوع مرجعیت علمی (آلاینده های محیطی و صنعتی)
- O₁₁** - وجود پارک علم و فناوری و مراکز رشد در راستای مرجعیت علمی
- O₁₂** - وجود مجلات علمی مرتبط با مرجعیت علمی در خارج دانشگاه
- O₁₃** - استفاده از ظرفیت همایش ها و نشست های علمی جهت معرفی مرجعیت علمی

امتیاز	وزن	ضریب	فرصت ها (Opportunities)
0/60	3/9	0/154	O1- حمایت وزارتخانه بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان های مرتبط نظیر محیط زیست از پیشبرد برنامه های مرجعیت علمی دانشگاه
0/50	3/76	0/134	O2- اختصاص مأموریت ویژه الاینده های محیطی و صنعتی در قالب مرجعیت علمی به دانشگاه علوم پزشکی اراک
0/48	4	0/12	O3- وجود زمینه های متعدد تحقیقاتی بواسطه مشکلات عدیده زیست محیطی ناشی از استقرار صنایع در استان
0/25	3/7	0/068	O4- قابلیت استفاده از امکانات و همکاری سازمان ها و صنایع استان در راستای مرجعیت علمی
0/17	3/04	0/056	O5- وجود تفاهم نامه با سازمان ها، ادارات و مراکز تحقیقاتی در استان و خارج استان
0/19	3/12	0/06	O6- وجود ارتباط مؤثر و توسعه فعالیت های مشترک علمی ملی و بین المللی
0/18	3/2	0/056	O7- امکان استفاده از ظرفیت های انجمن های علمی مرتبط با مرجعیت علمی
0/16	3	0/054	O8- قابلیت استفاده از ظرفیت سازمان های مرم نهاد در جهت پیشبرد اهداف مرجعیت علمی
0/29	3/7	0/078	O9- در دسترس بودن امکانات آزمایشگاهی سازمان ها و سایر مراکز تحقیقاتی خارج دانشگاه
0/18	3/4	0/052	O10- وجود قوانین، مقررات و آیین نامه های مرتبط با موضوع مرجعیت علمی (آلاینده های محیطی و صنعتی)
0/22	3/4	0/064	O11- وجود پارک علم و فناوری و مراکز رشد در راستای مرجعیت علمی
0/17	3/3	0/052	O12- وجود مجلات علمی مرتبط با مرجعیت علمی در خارج دانشگاه
0/18	3/54	0/052	O13- استفاده از ظرفیت همایش ها و نشست های علمی جهت معرفی مرجعیت علمی
3/57	جمع کل		

تهدیدها (Threats):

T₁ - نوسانات اقتصادی

T₂ - زمانبر بودن روندهای اداری جهت پیشبرد فعالیت ها و اهداف مرجعیت علمی

T₃ - مشارکت ناکافی برخی مسئولین خارج دانشگاهی در اجرای برنامه های زمان بندی شده مرتبط با مرجعیت علمی

T₄ - وجود تحریم های بین المللی وعدم امکان دسترسی به برخی مواد و تجهیزات و یا تجارب سایر کشورها در رابطه با

مرجعیت علمی

T₅ - عدم رغبت صنایع و دستگاه های اجرایی به استفاده از نتایج حاصل از پژوهش های مرتبط با مرجعیت علمی

T₆ - عدم هماهنگی و ارتباط مؤثر و مناسب بین مراکز دانشگاهی استان در راستای نیل به اهداف مرجعیت علمی

T7- تخصیص اعتبارات ناکافی و دیر هنگام جهت انجام پروژه های آموزشی و تحقیقاتی استانی در راستای مرجعیت علمی

علمی

T8- همکاری ضعیف صنایع جهت کنترل آلاینده های صنعتی

T9- عدم وجود مجوزهای استخدامی وزارتخانه ای مورد نیاز جهت بکارگیری نیروهای متخصص مرتبط با مرجعیت علمی

T10- ناکافی بودن سیاست های تشویقی جهت اعضای هیئت علمی فعال در مبحث مرجعیت علمی

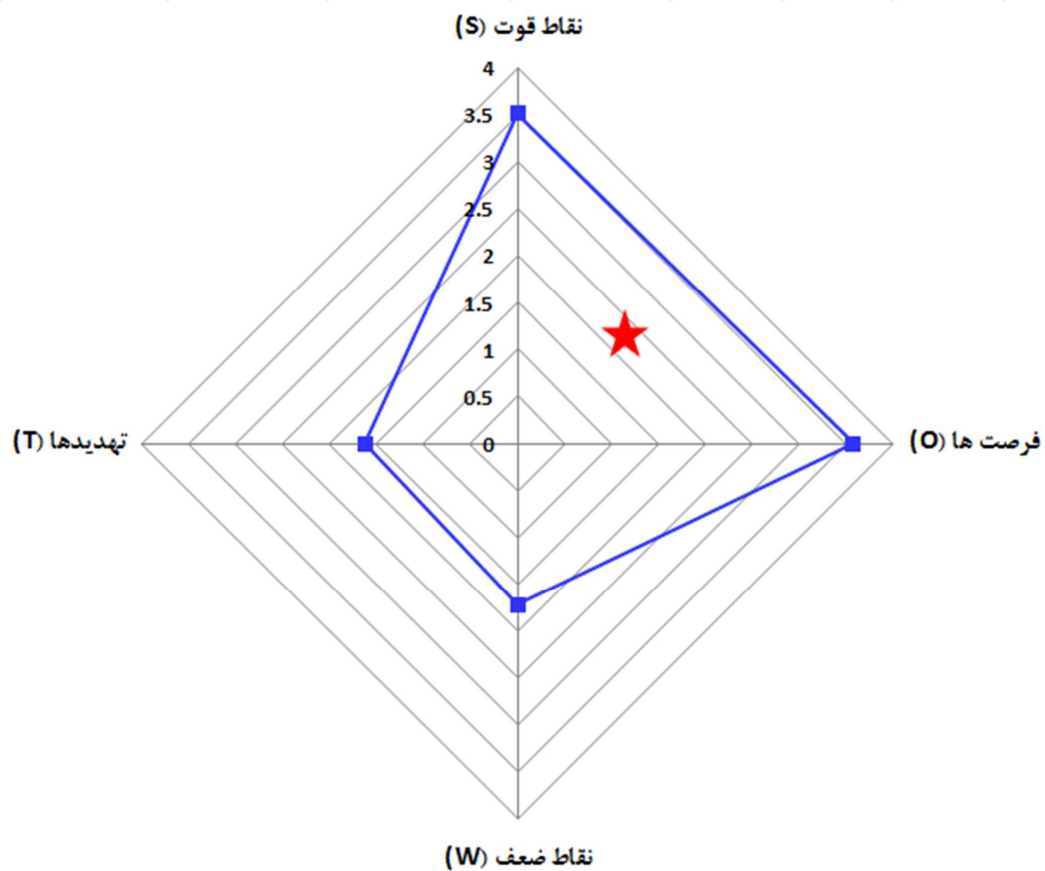
T11- فقدان دسترسی به اطلاعات یکپارچه مرتبط با مبحث مرجعیت علمی

امتیاز	وزن	ضریب	تهدیدها (Threats)
0/27	1/9	0/144	T1- نوسانات اقتصادی
0/16	1/5	0/104	T2- زمانبر بودن روندهای اداری جهت پیشبرد فعالیت ها و اهداف مرجعیت علمی
0/11	1/4	0/078	T3- مشارکت ناکافی برخی مسئولین خارج دانشگاهی در اجرای برنامه های زمان بندی شده مرتبط با مرجعیت علمی
0/18	2	0/092	T4- وجود تحریم های بین المللی وعدم امکان دسترسی به برخی مواد و تجهیزات و یا تجارب سایر کشورها در رابطه با مرجعیت علمی
0/16	1/7	0/096	T5- عدم رغبت صنایع و دستگاه های اجرایی به استفاده از نتایج حاصل از پژوهش های مرتبط با مرجعیت علمی
0/09	1/48	0/06	T6- عدم هماهنگی و ارتباط مؤثر و مناسب بین مراکز دانشگاهی استان در راستای نیل به اهداف مرجعیت علمی
0/18	1/7	0/108	T7- تخصیص اعتبارات ناکافی و دیر هنگام جهت انجام پروژه های آموزشی و تحقیقاتی استانی در راستای مرجعیت علمی
0/13	1/56	0/086	T8- همکاری ضعیف صنایع جهت کنترل آلاینده های صنعتی
0/08	1/1	0/072	T9- عدم وجود مجوزهای استخدامی وزارتخانه ای مورد نیاز جهت بکارگیری نیروهای متخصص مرتبط با مرجعیت علمی
0/13	1/6	0/08	T10- ناکافی بودن سیاست های تشویقی جهت اعضای هیئت علمی فعال در مبحث مرجعیت علمی
0/12	1/56	0/08	T11- فقدان دسترسی به اطلاعات یکپارچه مرتبط با مبحث مرجعیت علمی
1/62	جمع کل		

نتایج ماتریس SWOT مشتمل بر چهار استراتژی یا راهبرد هستند:

- 1- راهبرد رشد (SO) بر مبنای استفاده از نقاط قوت در کنار جلب حداکثری فرصت ها
- 2- راهبرد تنوع (ST) بر مبنای استفاده از نقاط قوت جهت جلوگیری از مواجهه با تهدیدها
- 3- راهبرد تغییر (WO) بر اساس استفاده از فرصت ها جهت جبران نقاط ضعف موجود
- 4- راهبرد تدافعی (WT) بر اساس کمینه سازی زیان های ناشی از نقاط ضعف و تهدیدها

با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل امتیازات مربوط به عوامل درونی (نقاط قوت و ضعف) و بیرونی (فرصت ها و تهدیدها)، نمودار زیر جهت تعیین استراتژی یا راهبرد مرجعیت علمی دانشگاه به دست آمد:

بر اساس نمودار بالا و تحلیل عوامل داخلی و خارجی، برنامه مرجعیت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک در موقعیت استراتژی یا راهبرد رشد واقع شده است. بدین مفهوم که این برنامه از لحاظ عوامل داخلی در شرایط نسبتاً مناسب بوده و دارای نقاط قوت زیادی است. همچنین از لحاظ ارزیابی محیط خارجی اگر چه تهدیدهایی دستیابی به اهداف و چشم انداز برنامه را تحت

شعاع قرار می دهد، اما فرصت های زیادی را در اختیار دارد. بهره گیری از نقاط قوت داخلی در کنار جلب حداکثری فرصت های خارجی می تواند دستیابی به چشم انداز برنامه مرجعیت علمی را محقق نماید.

اهداف کلی (Goals) و اهداف اختصاصی (Objectives) مرجعیت علمی:

G1: توسعه، بازمهندسی و بهبود کیفی برنامه های آموزشی مرتبط با مرجعیت علمی

G101: تربیت نیروی انسانی متخصص در زمینه آلاینده های محیطی و صنعتی از طریق تربیت دانشجویان در مقاطع

مختلف تحصیلی

G102: بازنگری سرفصل دروس رشته های مختلف در راستای گنجانیدن مباحث مرتبط با مرجعیت علمی

G103: توسعه و گسترش گرایش های تحصیلی جدید بین رشته ای در زمینه آلاینده های محیطی و صنعتی

G104: توسعه زیرساخت های آموزشی نظیر آموزش مجازی جهت ارائه دروس تدوین شده در راستای آلاینده های

محیطی و صنعتی

G105: برگزاری کارگاه های آموزشی مرتبط با مرجعیت علمی در جهت معرفی و تبیین رسالت آکادمیک دانشگاه

G106: برگزاری رویدادهای آموزشی متنوع جهت آگاهی رسانی و ترغیب دانشجویان در راستای مرجعیت علمی

G107: بین المللی سازی آموزش بر پایه تبادل استاد و دانشجو در زمینه آلاینده های محیطی و صنعتی

G2: توسعه و ارتقای فعالیت های پژوهشی مرتبط با آلاینده های محیطی و صنعتی

G201: توسعه پژوهش های بنیادی و کاربردی در زمینه آلاینده های محیطی و صنعتی

G202: افزایش شاخص تولید مقالات پژوهشی مرتبط با مرجعیت علمی

G203: توسعه و گسترش تحقیقات جدید بین رشته ای در زمینه مرجعیت علمی

G204: همکاری با مراکز تحقیقاتی مرتبط در داخل و خارج کشور و جلب فرصت های پژوهشی بین المللی

G205: توسعه هسته های پژوهشی مرتبط با آلاینده های محیطی و صنعتی

G206: برگزاری رویدادهای پژوهشی-دانشجویی در جهت مرجعیت علمی

G207: راه اندازی مراکز تحقیقاتی جهت انجام پروژه های مرتبط با مرجعیت علمی

G208: توسعه زیرساخت های تجهیزاتی مرتبط با آنالیز آلاینده های محیطی و صنعتی در راستای توسعه و ارتقای

فعالیت های پژوهشی در زمینه آلاینده های محیطی و صنعتی

G^۳: دستیابی به مرجعیت علمی جامعه نگر، پاسخگو و محصول محور

G301: توسعه مراکز رشد علم و فناوری و شرکت های دانش بنیان در جهت ساخت محصولات مرتبط با مرجعیت

علمی

G302: ثبت اختراعات ملی و بین المللی متناسب با حیطه آلاینده های محیطی و صنعتی

G303: برگزاری استارت آپ های مرتبط با مرجعیت علمی

G304: استفاده از رسانه های جمعی و ظرفیت نهادهای غیردولتی جهت آگاهی رسانی عمومی در خصوص مباحث

مرتبط با آلاینده های محیطی و صنعتی در سطح جامعه

G305: شناسایی صنایع آلاینده و ارائه راهکارهای علمی و عملی در جهت رفع معضلات زیست محیطی و بهداشتی آنها

G306: انجام پژوهش و انتشار نتایج آنها برای بهره برداری نخبگان، نهادهای تصمیم ساز، صنایع و جامعه در خصوص

آلاینده های صنعتی و محیطی

G307: ارائه راه حل های علمی و عملیاتی بر پایه شواهد علمی جهت آگاه سازی و حل مشکلات مرتبط با آلودگی هوا

و صنایع

ماتریس راهبردها:

تهدیدها (T): 1. نوسانات اقتصادی 2. زمانبر بودن روندهای اداری جهت پیشبرد فعالیت ها و اهداف مرجعیت علمی 3. مشارکت ناکافی برخی مسئولین خارج دانشگاهی در اجرای برنامه های زمان بندی شده مرتبط با مرجعیت علمی 4. وجود تحریم های بین المللی وعدم امکان دسترسی به برخی مواد و تجهیزات و یا تجارب سایر کشورها در رابطه با مرجعیت علمی 5. عدم رغبت صنایع و دستگاه های اجرایی به استفاده از نتایج حاصل از پژوهش های مرتبط با مرجعیت علمی 6. عدم هماهنگی و ارتباط مؤثر و مناسب بین مراکز دانشگاهی استان در راستای نیل به اهداف مرجعیت علمی 7. تخصیص اعتبارات ناکافی و دیرنگام جهت انجام پروژه های آموزشی و تحقیقاتی استانی در راستای مرجعیت علمی 8. همکاری ضعیف صنایع جهت کنترل آلاینده های صنعتی 9. عدم وجود مجوزهای استخدامی وزارتخانه ای مورد نیاز جهت یکارگیری نیروهای متخصص مرتبط با مرجعیت علمی 10. ناکافی بودن سیاست های تشویقی جهت اعضای هیئت علمی فعال در میحث مرجعیت علمی 11. فقدان دسترسی به اطلاعات یکپارچه مرتبط با میحث مرجعیت علمی	فرصت ها (O): 1. حمایت وزارتخانه بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان های مرتبط نظیر محیط زیست از پیشبرد برنامه های مرجعیت علمی دانشگاه 2. اختصاص مأموریت ویژه آلاینده های محیطی و صنعتی در قالب مرجعیت علمی به دانشگاه علوم پزشکی اراک 3. وجود زمینه های متعدد تحقیقاتی بواسطه مشکلات عدیده زیست محیطی ناشی از استقرار صنایع در استان 4. قابلیت استفاده از امکانات و همکاری سازمان ها و صنایع استان در راستای مرجعیت علمی 5. وجود تفاهم نامه با سازمان ها، ادارات و مراکز تحقیقاتی در استان و خارج استان 6. وجود ارتباط مؤثر و توسعه فعالیت های مشترک علمی ملی و بین المللی 7. امکان استفاده از ظرفیت های انجمن های علمی مرتبط با مرجعیت علمی 8. قابلیت استفاده از ظرفیت سازمان های مرم نهاد در جهت پیشبرد اهداف مرجعیت علمی 9. در دسترس بودن امکانات آزمایشگاهی سازمان ها و سایر مراکز تحقیقاتی خارج دانشگاه 10. وجود قوانین، مقررات و آیین نامه های مرتبط با موضوع مرجعیت علمی (آلاینده های محیطی و صنعتی) 11. وجود پارک علم و فناوری و مراکز رشد در راستای مرجعیت علمی 12. وجود مجلات علمی مرتبط با مرجعیت علمی در خارج دانشگاه 13. استفاده از ظرفیت همایش ها و نشست های علمی جهت معرفی مرجعیت علمی	عوامل بیرونی عوامل درونی
راهبرد تنوع (ST): 1- ارتقای کمی و کیفی پایان نامه های تحصیلات تکمیلی مرتبط با مرجعیت علمی با همکاری سازمان ها و صنایع 2- به کار گیری ساز و کار مناسب در جهت استفاده از ظرفیت اعضای هیات علمی در جهت شناسایی و کنترل آلاینده های صنعتی 3- برگزاری کارگاه های تخصصی در جهت آگاهی رسانی به صنایع در خصوص مخاطرات بهداشتی آلاینده ها 4- ارائه پروژه ها و طرح های تحقیقاتی بر مبنای استفاده از ظرفیت داخلی و امکانات موجود	راهبرد رشد (SO): 1- توسعه کمی و کیفی فعالیت های آموزشی و پژوهشی جامعه نگر، مسئله محور و کاربردی در راستای برنامه مرجعیت علمی 2- جذب منابع مالی درون سازمانی و برون سازمانی 3- ارتقای کمی نیروهای متخصص مرتبط با مرجعیت علمی 4- استفاده از ظرفیت تجهیزاتی و آزمایشگاهی درون سازمانی و برون سازمانی در راستای مرجعیت علمی 5- توسعه همکاری های بین بخشی و بین سازمانی 6- توسعه کمی و کیفی پروژه های تحقیقاتی مشترک با سازمان ها و مراجع مرتبط 7- توسعه ارتباطات ملی و بین المللی با دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی داخلی و خارجی 8- برگزاری وبینارها و همایش های مرتبط با مرجعیت علمی در کلان منطقه و کل کشور 9- توسعه مشارکت دانشجویان در انجام فعالیت های مرتبط با مرجعیت علمی دانشگاه	نقاط قوت (S): 1. حمایت ریاست دانشگاه و معاونت های آموزشی، تحقیقات و فناوری، بهداشتی، درمان، توسعه و مدیریت منابع و دانشجویی-فرهنگی و هیات امنای دانشگاه از مرجعیت علمی دانشگاه 2. موقعیت جغرافیایی استان مرکزی و سهولت ارتباط با سایر استانها 3. وجود هیئت علمی متخصص و توانمند در زمینه علوم بهداشتی به صورت تمام وقت جغرافیایی 4. وجود هیئت علمی متخصص و توانمند در علوم پایه و بالینی به صورت تمام وقت جغرافیایی 5. وجود دوره های تحصیلات تکمیلی و انجام پایان نامه های مرتبط با مرجعیت علمی در دانشگاه 6. همکاره و انگیزه اعضای هیئت علمی برای فعالیت های آموزشی، پژوهشی و اجرایی در زمینه مرجعیت علمی 7. برگزاری کارگاه های تخصصی و دوره های آموزشی مرتبط با مرجعیت علمی 8. همکاری های علمی ملی و بین المللی اعضای هیئت علمی مرتبط با مرجعیت علمی دانشگاه 9. امکان استفاده از آزمایشگاه ها و تجهیزات گروه های آموزشی و دانشکده های مختلف 10. وجود آزمایشگاه معتمد محیط زیست در دانشگاه 11. وجود دانشجویان علاقمند و مستعد در کمیته های تحقیقات دانشجویی و انجمن های علمی 12. وجود مجلات علمی مرتبط با میحث مرجعیت علمی در دانشگاه 13. وجود هسته های پژوهشی مرتبط با میحث مرجعیت علمی در دانشگاه
راهبرد تدافعی (WT): 1- تدوین و اصلاح قوانین و آیین نامه های مرتبط با مرجعیت علمی در دانشگاه 2- اصلاح و نظارت بر فعالیت های مرتبط با مرجعیت علمی در دانشگاه 3- اصلاح و بازنگری سیاست های تشویقی اعضای هیئت علمی در راستای مشارکت در مباحث مرتبط با مرجعیت علمی	راهبرد تغییر (WO): 1- استفاده از امکانات و تجهیزات آزمایشگاهی سازمان های دولتی و غیردولتی در راستای فعالیت های مرتبط با مرجعیت علمی 2- استفاده بهینه از ظرفیت نیروی انسانی درون سازمانی و برون سازمانی در راستای اهداف مرجعیت علمی 3- استفاده از ظرفیت سازمان های خیریه و مردم نهاد در جهت اجرای طرح های مرتبط با آلاینده ها 4- استفاده از ظرفیت مراکز علمی خارج دانشگاهی در جهت توانمند سازی اعضای هیئت علمی 5- استفاده از ظرفیت سازمان های مردم نهاد در تامین تجهیزات و ملزومات آزمایشگاهی مرتبط با برنامه مرجعیت علمی دانشگاه	نقاط ضعف (W): 1. عدم ثبات مدیریتی در دانشگاه و تغییر رویکرد دانشگاه نسبت به موضوع مرجعیت علمی 2. عدم تخصیص بودجه مستقل برای اجرای برنامه های مرجعیت علمی دانشگاه 3. کمبود نیروی انسانی در آزمایشگاه ها و گروه های تخصصی 4. کمبود امکانات و تجهیزات آزمایشگاهی تخصصی مورد نیاز جهت پیشبرد اهداف و پروژه های مرتبط با مرجعیت علمی 5. کمبود فضای فیزیکی مورد نیاز جهت انجام فعالیت های مرتبط با مرجعیت علمی 6. عدم حمایت مالی دانشگاه از شرکت اعضای هیئت علمی در ریزداد های علمی مرتبط با مرجعیت علمی در داخل و خارج کشور 7. عدم تعهد سازمانی برخی کارکنان و اعضای دخیل در اجرای برنامه های مرجعیت علمی 8. مقاومت برخی کارکنان در مقابل تغییر و تحول و انجام وظایف جدید ناشی از پیاده سازی مرجعیت علمی در دانشگاه 9. عدم وجود مرکز تحقیقات آلاینده ها در دانشگاه